

Jordanien

Beduiner vid korsväg

Gata i byn Dana, Jordanien.
Foto: Bernard Gagnon

Ann-Kristin Håkansson, vice ordförande i Fjärde Världen, besökte Jordanien nyligen. Här är en reserapport.

Jordanien har aldrig varit en del av ursprungsfolkens rörelse, åtminstone inte de senaste 30 åren. Det är heller inte ett land jag förknippar med ursprungsfolk. Ändå har beduiner levat där sedan långt innan de övriga folken slog sig ner i Jordanien. Den andra stora folkgruppen i landet är palestinier. Tyvärr var jag dåligt påläst om historien, men försökte ändå bilda mig en uppfattning så gott det gick. Jag reste tillsammans med Elise Valkeapää, som i Jokkmokk hade blivit bekant med Khalid, beduin från Jordanien, på vars inbjudan vi reste dit.

Syftet med resan var att lära oss mer om beduinernas situation i Jordanien. Det var inte helt lätt att förstå situationen, alltså den politiska. Beduinerna själva identifierar sig som beduiner, men också som araber. Vi ställer många frågor som de inte riktigt har svar på och vi förstår att de själva inte riktigt är medvetna om hur deras situation förändrats. Vi kan ana en stark assimileringpolitik från de styrande under många år. Samtidigt som det finns en traditionell struktur med olika stammar med egna namn. Beduin blir ett samlingsnamn på dessa stammar precis som olika folk på den amerikanska kontinenten kallas indianer.

Vi hade förmånen att besöka en familj som givit upp sitt nomadliv och blivit bofasta i ett närliggande samhälle. Staten har naturligtvis

skänkt det nya huset till familjen. Vi sitter i ett traditionellt beduintält på baksidan av huset. Den ena kvinnan säger att de lever sitt liv i tältet precis som vanligt, det enda de gör i huset är sover. Det som slår en är att det finns en aningslöshet, att de inte kan tänka sig att detta skulle vara en del av en större assimileringplan. I tältet träffar vi kvinnor och barn i olika åldrar, de är nyfikna och verkar tycka det är spännande när vi jämför deras liv med det samiska. Vi frågar om vävteknik, material och färger och genast blir vi förevisade en spintteknik. En mycket oväntad händelse var att Khalid, som tolkade åt oss och satt i tältöppningen, bjöds av de två äldsta kvinnorna att sitta inne i tältet tillsammans med oss. Khalid sa att han blivit förvånad och att det aldrig hänt honom förut.

Våra få dagar i Jordanien tillbringade vi i Dana, en bergsby som funnits i femhundra år, men som nu är helt övergiven. Det enda som finns är två hotell för turister som vill vandra i den stora ravinen, en del av Rift Valley. Det ena hotellet drivs av ett kooperativ och deras mål är att få beduinfamiljer att flytta tillbaka till Dana och göra det levande igen. De har många idéer som jag hoppas vi kan ta del av och kanske kan vi samarbeta kring något.

Ann Kristin Håkansson

